

De Onderzoeksraad voor Veiligheid

Nummer voorval:	2002073	Classificatie:	Ongeval
ALGEMENE GEGEVENS VOORVAL			
Datum voorval:	01-06-2002	Bemanning:	1 (leerling-vlieger)
Plaats voorval:	Vliegveld Stadskanaal	Vliegervaring:	circa 52 uren waarvan
Soort vlucht:	Lokale vlucht		circa 11 uren op type
Registratienummer:	PH-1V7	Passagiers:	Niet van toepassing
Type luchtvaartuig:	HFL Stratos 300	Letsel:	Licht
Soort luchtvaartuig:	Motorzweefvliegtuig (MLA)	Schade aan luchtvaartuig:	Onherstelbaar beschadigd
Fase van de vlucht:	Landing	Weerscondities:	Mogelijk van invloed op voorval

---

Omschrijving van het voorval

De PH-1V7 was een eenpersoons motorzweefvliegtuig in de categorie Micro Light Aeroplane (MLA). De bestuurder was nog niet in het bezit van een vliegbrevet en maakte de vlucht met toestemming van zijn instructeur. Na enkele startpogingen lukte het de motor te starten en steeg hij op. Tijdens de vlucht had hij de motor achtereenvolgens afgezet om te zweven in de thermiek, wederom opgestart en tenslotte weer afgezet. De laatste thermieklucht duurde zo'n 40 minuten waarna hij besloot naar het veld terug te keren. Zonder de motor te starten vloog hij terug in de richting van het veld maar verloor niet veel hoogte door de aanwezige thermiek. Op 700 meter hoogte besloot hij de motor te starten maar dat lukte niet. Na een aantal vergeefse startpogingen was de accu leeg. Om hoogte te verliezen vloog hij terug naar het dalgebied, maakte daar een paar 360 graden bochten en vloog vervolgens slippend terug naar het veld om op het circuit aan te sluiten op een hoogte van 100 meter (circuithoogte). Toen het begin van de baan zich onder een hoek van 45° achter hem bevond, was hij wederom slippend naar het dwarswindbeen gedraaid en vervolgens naar het eindnaderingsbeen. Het vliegtuig zat echter nog te hoog voor een landing waardoor de bestuurder noodgedwongen het veld voorbij vloog. Met een steile bocht over rechts was hij omgekeerd en wederom de baan voorbijgevlogen ditmaal op een geschatte hoogte van ongeveer 12 meter waarna hij een steile bocht over links maakte. Hij vloog nu weer in de baanrichting maar door de aanwezige thermiek begon het vliegtuig weer te klimmen. Hij maakte wederom een steile bocht over rechts (volgens een getuige met 70-90 graden helling) en raakte daarbij met de rechtervleugeltip het struikgewas van een naast het vliegveld gelegen dijk. Het vliegtuig draaide om zijn as en kwam uiteindelijk schuin tegen een container tot stilstand. De vlieger bleef ongedeerd, het vliegtuig werd totaal vernield.

Onderzoek & Analyse

De motor van de PH-1V7 werd door middel van een startmotor en accu gestart. Het vliegtuig bezat geen dynamo, het opladen van de accu gebeurde in de hangaar. Het vliegtuig was niet voorzien van remkleppen¹, de alternatieve mogelijkheid om bij een zweeflanding hoogte te verliezen door het vliegtuig te laten slippen op het eindnaderingsbeen was door de bestuurder niet toegepast. Daarvoor in de plaats heeft de bestuurder een soort zig-zag patroon gevlogen. De bestuurder was gewend om het vliegtuig als een motorvliegtuig te landen (met draaiende motor). Het was dan ook onverstandig om de vlucht aan te vangen met een nagenoeg lege accu. Toen de motor niet startte, waarschijnlijk door een lege accu, was hij gedwongen een zweeflanding te maken.

Het ongeval werd waarschijnlijk veroorzaakt door onvoldoende ervaring van de bestuurder in het maken van zweeflandingen met dit type vliegtuig waarbij de aanwezige thermiek op het eindnaderingsbeen een extra complicatie was. Uitgecheckt worden op een eenpersoons vliegtuig zonder een instructeur aan boord om aanwijzingen te geven brengt een risico met zich mee. In het geval van een leerling-vlieger met een beperkte vliegervaring is dat risico uiteraard groter. Het is aan te bevelen om zweeflandingen in het lesprogramma op te nemen bij voorkeur in een tweepersoons (motor)zweefvliegtuig.

¹ De PH-1V7 was één van de eerst gebouwde exemplaren. Latere versies waren voorzien van remkleppen.